

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI

BARTOLOMEJ

ROČNÍK XIII. ČÍSLO 12 DECEMBER 2005

Si pre mňa niekto - Rozhovor s Mgr. Topinkom
Dedičnosť - Na začiatku bolo... - Vianočný program

Si pre mňa niekto – a ja som niekto...

Záujem

John Powell rozlišuje fyzickú a osobnú prítomnosť, ktorými – ako upozorňuje – človek nemusí disponovať súčasne v tom istom okamihu. Fyzicky môže byť prítomný s hocikým v jednej a tej istej miestnosti, ale nemusí byť tam osobne. Jednoducho, ak nemá o mňa môj partner záujem alebo ak ho prípadne má do tej miery, že „by už rád skončil“, ja si to nejakým zvláštnym spôsobom dokážem uvedomiť. Vplyvom neverbálnej komunikácie dokážeme dať najavo svoj nezáujem k vypočutiu druhej strany, ktorá to možno práve teraz potrebuje. Väčšina ľudí sa ťažko dopracuje k úprimnosti a otvorenosti, ak cíti, že z druhej strany niet záujmu, iba znudenosť a rozptýlenie. Človek nevrhá svoje pohľady, city a prežívania do rúk hocikoho (porov. JOHN POWELL, *Kto prvý hodí kameňom*, s. 97-98). Ten, ktorému dávame svoju dôveru, si ju musí niečím zaslúžiť. A to je vedomie toho, že má o nás záujem, je tu pre nás, je pripravený vypočuť nás, je nám prístupný. „Byť prítomný a prístupný inej ľudskej bytosti je neomylným znakom lásky a záujmu

o človeka.“ (JOHN POWELL, *Kto prvý hodí kameňom*, s. 101). Zdá sa, že všeobecnou prekážkou prítomnosti a prístupnosti iným je prílišné upnutie sa na seba, na svoje záujmy a svoje problémy. Poznáme dobre stavy, keď nás trápi nejaká fyzická choroba. V takom stave málokedy dokážeme na bolesti zabudnúť a venovať sa iným veciam. Podobne je to aj v oblasti ducha. Každý má dosť svojich problémov, takmer stále máme pocity nehodnosti, menejcennosti alebo viny. Často sme v nich tak hlboko ponorení, že nemáme čas ani chuť sa zapodievať problémami iných. Ak si dovoľíme venovať pozornosť len a len týmto svojim pocitom, sme na najlepšej ceste stať sa neprístupnými pre druhých. Staré príslovie hovorí: „Ak chceš skutočne pochopiť inú ľudskú bytosť, musíš najprv prejsť míľu v jej topánkach“. K tomu môžeme dodať, že najprv si však tre-

ba vyzuť svoje vlastné topánky. Je potrebné odpútať sa od svojich problémov, vžiť sa do situácie partnera v dialógu, darovať mu svoju prístupnosť a prítomnosť (porov. JOHN POWELL, *Kto prvý hodí kameňom*, s. 101-102). Ak totiž pocíti záujem o seba, určite odpovie tým, že postupne prekoná bariéry a otvorí bránu svojim pocitom a prežívaniu. V tomto prípade dialóg môže začať a môže aj pokračovať. „Záujem o človeka, najmä však ochota a sebadisciplína sú prvé predpoklady, ako do svojho života s inými ľuďmi priniesť „slnečné dni““ (ĽUDOVÍT DOBŠOVIČ, *Naučte sa riešiť konflikty*, s. 11), podobným spôsobom, ako ich priniesol Kristus do samaritánskej dediny cez ženu, ktorú „náhodne“ stretol pri studni...

Objektívne – subjektívne

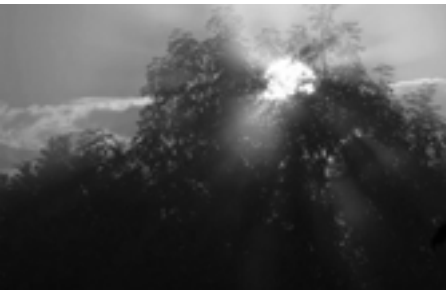
Každý človek je originál. Toto tvrdenie nikto nepopiera, ba naopak, dnes sa to veľmi zdôrazňuje. Na druhej strane je však práve dnešok charakteristický tým, že zdôrazňuje človeka ako objekt (predmet záujmu) a nie ako subjekt (vnímajúcu, chápujúcu, premýšľajúcu a konajúcu bytosť). Ak chce byť jedinec úspešný a akceptovaný spoločnosťou, musí fungovať ako jej súčasť. Zdá sa, že keby išiel iným smerom, bol by na smiech ostatným. Znaky takéhoto

správania sú pre človeka akýmsi popieraním jeho samého a on sám dáva väčšiu váhu tomu, čo „robí“ svet alebo spoločnosť („tak sa to robí“), čo znamená, že pre neho sú dôležitejšími pocity a prežívanie iných. Tým sa nechce povedať, že nemá brať ohľad na ostatných. To vôbec nie. Často sa však stáva, že človek dá väčšiu dôležitosť druhej strane aj vtedy, keď to vôbec nie je potrebné. Musí brať ohľad na iných, ak chce mať dobré vzťahy, niekedy to však robí úplne zbytočne. Preto je nutné, aby mal v tom jasno a poriadok (porov. ĽUDOVÍT DOBŠOVIČ, *Naučte sa riešiť konflikty*, s. 96-100).

Jestvuje teda určité napätie medzi objektívnou skutočnosťou a subjektívnym prežívaním. Kedy, nakoľko a ako uprednostniť seba a svoje prežívanie, sa nedá určiť paušálne. Každý sa musí naučiť sám nepotláčať seba, zbaviť sa vlastných neistôt, dostať sa spod vplyvu iných. Potom dokáže rozšíriť svoju osobnú a zodpovednú slobodu, dostáva väčšiu chuť do života, svet je pre neho krajší (porov. ĽUDOVÍT DOBŠOVIČ, *Naučte sa riešiť konflikty*, s. 100).

Kráľovský úradník v Jánovom evanjeliu dokázal vyjsť z davu ľudí a predostrieť pred všetkými svoje pocity a svoj záujem. Napriek všetkému dokázal subjektívne prežívať svoju situáciu. Išiel takpovediac „proti prúdu“ a bol za to odmenený. Ježiš tiež nezabudol na objektívne „pravidlá“ viery, ktoré platili. Všetko sa to však krásne skĺbilo a dostali sme peknú symbiózu toho, čo hovorí aj psychológia – subjektívne prežívať objektívnu skutočnosť.

Michal Masný, kaplán

DNES NA SLOVÍČKO S PÁNOM UČITEĽOM MGR. PAVLOM TOPINKOM

Narodil sa v Třebíči na Morave. Keď otec, ako detský lekár, dostal umiestnenku na Slovensko, prišli bývať za prácou postupne do Rimavskej Soboty, potom do Novej Bane, Krupiny a Handlovej. Aj keď bola matka učiteľkou v materskej škôlke, zostala s deťmi doma.

Vyštudoval Pedagogickú fakultu v Banskej Bystrici odbor zemepis a telesná výchova. Má dve sestry. Staršia pracovala ako rehabilitačná sestra v NC v Kováčovej. Mladšia Eva pracuje na biskupskom úrade v Banskej Bystrici, kde po smrti otca, žije s mamou.

Dnes pán Topinka učí na Piaristickej základnej škole Františka Hanáka v Prievidzi zemepis a telesnú výchovu 6. – 9. ročník. Dlhé roky vyučoval na ZŠ v Necpaloch, Novackého a na ZŠ Šafárika

ka, kde trénoval volejbal, nebol však kmeňovým učiteľom. Manželka je tiež učiteľka. Majú dve deti. Dostal sa aj do zahraničia a niekoľko rokov bol pracovne v zahraničí, v Južnej Amerike v Peru a v Španielsku.

Pán Topinka, dlho máte vrúcny vzťah k prírode?

Od detstva som sa zaujímal o prírodu, robil som si zbierky minerálov, chrobákov a motýľov, ktoré som si aj odchovával. Bol to môj hnací motor v živote. Na strednej škole som sa dostal k pestovaniu orchideí a to nebol koníček, ale „kôň“. Vlastnil som obrovskú zbierku orchideí a než som vycestoval do Peru, premiestnil som zbierku k priateľovi do botanickej záhrady v Nitre. Orchidey, ktoré som pestoval v skleníkoch v Necpaloch, poslúžili i žiakom.

Ako ste sa dostali k ceste do Amazónie v Peru?

Ak má človek vzťah k prírode, neodolá využiť možnosť ísť tam a poznať krajinu ktorej Božie dary nedokáže sprístupniť žiadne video. Môj priateľ sa zaoberal chovom malých opíc a prišiel za mnou s myšlienkou, že chce založiť chovnú stanicu v Peru. Po vybavení rôznych formalít sme vycestovali traja členovia výpravy. Aj naša dcéra Jana, ako študentka španielčiny zastrešovala tento projekt ako tlmočnica pri vybavovaní s peruánskymi orgánmi.

Môžete nám priblížiť, vašu cestu, a tiež čo to o Peru?

Leteli sme Aeroflotom, lietadlom, z Prahy do Moskvy. Potom z Moskvy do Limy. Cesta trvala približne osemnásť

hodín. Hlavné mesto Peru je Lima. Potom sme sa dostali do Loreta, ktoré je najväčším distriktom v rámci Peru. Zahŕňa najväčšiu plochu amazonských pralesov v Peru. Hlavné mesto distriktu je Iquitos.

Odvzdali ste všetko Pánovi?

Priznám sa, že tak asi na polovicu. Viacmenej som poprosil Pána, aby to všetko fungovalo.

Akí vlastne sú Amazónci?

Úradným jazykom je španielčina. Peru môžeme rozdeliť na tri geografické časti: oblasť pobrežia, Andy, a na východnú časť, ktorá sa zvažuje do Amazónie. V jednotlivých oblastiach je obyvateľstvo úplne odlišné. Napríklad domorodci Ánd sú srdeční, ale uzavretí a trochu nedôverčiví. Obyvatelia Amazónie sú prístupní, veselí a prijali nás viac než srdečne.

Prales z výšky je vraj najkrajší...

Amazónia je skutočný prales a keď sme pristávali lietadlom, vyzeral pod nami ako nádherný zelený koberec. Keď sme však vystúpili z lietadla, pripadalo nám, že sme vstúpili do sauny. Kto nevie, o čo ide, má to ťažké. Je tam vysoká teplota, veľká vlhkosť, pre nepripravených šok. V priebehu minúty sa spotíte a tak sme sa „saunovali“ počas celého pobytu.

Je životná úroveň odlišná od našej?

Životná úroveň je taká a podľa toho, kde sa práve nachádzate. V Iquitos sú štvrte, miesta, ktoré sú honosné a každá vilka má osobného strážcu so zbraňou kvôli bezpečnosti, z obavy o majetok. V prístave sú chudobnejšie štvrte, úplný opak. Popri Amazonke čo si ľudia dopestujú, tým sa živia. Je tam chudoba. Domorodci v oblasti sekundárneho pralesa si dopestujú papaye, banány, citrusové plody, ovocie i zeleninu, ktorú my

ani nepoznáme. Pri každom domčeku pobehuje hydina, nájde sa prasiatko i kôň. Priamo v Iquitos je rafinéria spracovania ropy a ostatné priemyselné výrobky sa dovážajú.

Zdravotná starostlivosť je menšia ako u nás. Aj naša dcéra Janka potrebovala rýchle ošetrovanie a v nemocniciach je to ťažké. Všetko do poslednej kvapky si musíte zaplatiť. Aj tam je cítiť jednoduchosť a chudobu. Tiež som postrehol dosť ľudí telesne postihnutých. Problém je tam aj s pitnou vodou. Domorodci však majú akoby imunitu voči baktériám. Premávajú tam rikše s upravenou vodou za minimálne poplatky. Chatrče stavajú z dreva, ktoré im dá prales. Sú schopní postaviť domčeky bez klincov. Drevo zväzujú lianami a strechy pokrývajú palmovými listami. Podlaha (plato) býva nad úrovňou terénu. Dom je na koloch, a na podlažie vystupujú po vysekanom kmeni. Štvrtina domu je určená na spanie a oddelená „lupunou“ - podobná našej preglejke. Nevieť si to predstaviť, ako tam spia, keď v rodine je ich aj štrnásť členov. U nich neexistuje zveda o dedičstvo. Skutočne nazývajú v pokoji a my sme tam boli najnervóznejší ľudia. Aj incident berú s úsmevom a idú ďalej.

Koľko obyvateľov má Iquitos?

V Iquitos žije viac ako 300 000 obyvateľov. Je to mesto bez veľkých budov a doslova sa stráca v zeleni.

Ako prežívajú kresťanstvo Peruánci?

V Peru vás väčšinou sprevádza kresťanstvo. Orientácia na kresťanskú vieru je veľmi silná. Aj najmenšia osada má svoj kostolík. Keď som navštevoval sväté omše, bolo to skutočne zaujímavé. Pre nich je kostol i miestom stretania sa s blízkymi a návštevnosť na svätých omšiach je veľká. Prekvapilo ma ich hlučné zvítanie. Omše sú veľmi hlučné,

radostné, pri gitarách a tamburínach. Predovšetkým mamičky s deťmi na rukách sa pohybujú do rytmu ako na diskotéke. Panuje tam pri oslave Boha nesmierna radosť. Nevdojak som si spomenul ešte na moje miništrantské časy v Krupine, kde vtedy pôsobil Mons. Rudolf Baláž ako kaplán a tiež dokázal strhnúť a pritiahnúť mládež na bigbeatových svätých omšiach. Fungovali sme aj za totality. Spievali sme na chóre, vtedajší pán kaplán Rudolf Baláž bol všestranne zapálený pre mládež. Či už to bol futbal, lyžovanie, hudba,... rozumel nám.

Ja som chodil v Iquitos väčšinou na svätú omšu do katedrály, kde celebroid omšu otec biskup a ministroidali tam aj dievčatá. Tiež som chodil do okrajovej štvrte Juan Pablo na bicykli. Vybavenie kostolíka v tejto štvrti pozostávalo len z oltára a lavíc. No Pán je Všadeprítomný. Okrem veselosti a radosti ma zaujala aj hra na bubnoch. Všetci chodia slušne a čisto oblečení.

Ste učiteľ, zaujali vás niečím tamojšie deti?

Keďže je Amazónia situovaná popri riečkach a prítokoch, deti chodia do školy aj niekoľko kilometrov, väčšinou pe-

ši. Len málokto je na koni či člnoch. Aj popri chudobe žijú s rodičmi veľmi čistotne. I keď tam v priebehu dňa niekoľkokrát prší, deti sa hneď umažú, ale ráno idú do školy maximálne čistučké. Žiaci nosia do školy rovnošaty s emblémom svojej školy. Hneď poznáte príslušnosť školy. Deti sú tam veľmi hrdé na svoju školu. Neexistuje tam nejaká vymádeňnosť ani pýcha „my na to máme,“ ani prezentovanie sa chudobnejšieho a bohatšieho žiaka. V oblasti, kde som pracoval, bola malá škola, jednotriedka. Keď som sa raz pri nich zastavil, deti mali prestávku, a práve sa vonku pri učiteľovi hrali s mladým hadom. Človeka tam dojma u detí veľká pokora a pracovitosť, ako i u dospelákov. Bolo by vhodné pre našu mládež urobiť zájazd do Amazónie, a nielen turistický, ale prežiť si tam nejaké dni a vidieť tú úžasnú pracovitosť detí. Tam pokojne 5 – 6 ročné deti nosia vedrá vody, stále niečo robia. Vedia aj behať za loptou, ale i narábať s mačetou, pomáhajú rodičom na poli. Tam sa všade chodí peši, len málokto má bicykel. I matky rodín a otcovia veľa pracujú. Neplatí tam nejaké využívanie taxíkov. Deti sú vedené k maximálnej úcte k rodičom. Sú

k nim úctivé a ako som spomenul veľmi pracovité. Žije sa tam náročne, ale pokojne. Deti sú tam doslova zžité s prírodou. Keď zaprší, je to hotová prietrž, ale deti vyrazia za dažďa von a rovno pod odkvapmi sa tešia, sprchujú sa, výskajú a hlasno pokrikujú.

A čo dospelí?

V oblasti, kde sme boli my, boli k nám ľudia slušní a šokovala ma ich dobrotivosť a úctivosť. Za týmto národom zaostávame

Skromnosť chatrčí

v pohostinnosti a srdečnosti. Neuvažujú nad tým, koľko hostí príde do chatrčky, ale podelia sa aj s posledným. Jedlo pripravujú na drevenej podlahe, na ktorej vrstva starého popola chráni podlahu pred zapálením. Vrstva popola tvorí izoláciu ohniska, na ktorom sa varí. Chatrče nemajú bočné steny. Ľudia si tam vážia prvého aj posledného. Som veľmi vďačný Bohu, že mi takýto život ukázal, lebo to, čo som videl, sa usadí nielen v pamäti, ale aj v srdci. Niekedy mám obavu, že príde deň, kedy budeme hľadať tie kôrky, ktoré sme zbytočne odhodili, aj naši žiaci a nepodelili sa s nimi s druhými, ktorí majú doma nedostatok. Tiež mám obavu, že to budeme mať raz spočítané, ako hazardujeme s Božími darmi.

Prežili ste tam i Vianoce?

Áno. Ich slávenie štedrého dňa je odlišné. Oslava narodenia betlehemského Dieťaťa začína o polnoci. Obrady sú neskoro večer. Na polnočnú sv. omšu prichádzajú veriaci do kostola so soškami malého Ježiška, ktoré po posvätení si prinesú domov do malých betlehemčiek vo svojich príbytkoch. Až o polnoci začína štedrá večera. My sme zvyknutí na vianočný stromček, u nich sa zdobí aj kmeň palmy, naň sa pripínajú svetielka. Je zaujímavé, že v každej oblasti, komunite či štvrti, si pár domčekov zhotoví aj veľký spoločný betlehem, jasličky. Sochy z dreva sú v životnej veľkosti. Ľudia sa tam akosi vedia dohodnúť na spoločnom diele. Štedrá večera pozostáva z množstva šalátov, sladkovodnej ryby, ktorá sa volá arapaima, ľudovo donsela. Peruánska kuchyňa je pestrá a bohatá na šaláty, strukoviny, ryžu... Na Vianoce sa kupuje výborný bochník paneton rôznej veľkosti, chuťovo podobný vianočke. Je

plný orieškov, hrozienok. Pečie sa v špeciálnom papieri a potom ho podávajú s čokoládou. Chýbala nám tam naša kapustnica. Aj my sme sa chceli pridať k štedrosti, a nakúpili sme drobné darčeky pre deti z rodiny, u ktorých sme boli ubytovaní.

Prežili ste mimoriadny zážitok?

Jedného dňa som vyplácal po týždennej práci peniaze robotníkom. Jednoducho som papiere, doklady i firemné peniaze zabudol na pozemku, kde sme pracovali. Prišiel som na to až večer, keď dcéra potrebovala pas. Lialo ako z krhly. S baterkou, tri a pol kilometra, za tmy sme ich išli hľadať. Bolo to neskutočne ťažké. Dcéra napokon zohnala auto a prišli sme k priateľovi Eladiovi. Povedali sme mu, čo je vo veci, on nás upokojil a hovorí: „Chodte za mojím spolupracovníkom a zobuďte ho.“ Šli sme, zobudili a on mi s úsmevom podal moju ladvinku s pasmi, peniazmi a dokladmi, zabalenú v akomsi tričku. Nič nežiadal za odmenu a nič nezmizlo. Odvtedy sa pravidelne modlím ruženec.

Nechceli by ste sa tam vrátiť?

Veľmi rád, no moja manželka sa bojí hmyzu. Podľa toho, aká bude Božia vôľa. No rád by som jej ukázal tropickú prírodu a nočnú oblohu. Južná hemisféra je veľmi zaujímavá a obsahuje oveľa viac hviezd, ako severná. Mesiac má inú polohu ako u nás. Vidno tam iné súhvezdia, než na našej oblohe, napríklad namiesto Severky je tam orientácia k Južnému pólu - Južný kríž. V oblasti Amazonie je čisté ovzdušie a málo poškodené životné prostredie. Jedno je však spoločné: i tam kraľuje Boh a rovnako si veriaci otvárajú srdcia pre zrodenie Betlehemského Dieťaťa v nich

 Za rozhovor ďakuje Anka G. Vavrová

Čo je nové v Charite?

Charita v Prievidzi začala svoje služby poskytovať už takmer pred päťnástimi rokmi. Počas tohto obdobia prešla rôznymi zmenami, hlavne formálnymi – viackrát zmenila svojho zriaďovateľa. Pán Štefan Gašparík stál na čele tejto inštitúcie približne desať rokov a obetavo sa staral o jej chod, za čo mu patrí veľká vďaka.

Koncom roka 2003 sa udiala naposledy zmena, keď Charitatívno-sociálne centrum patriace do štruktúry Banskobystrickej diecéznej charity nahradila nezisková organizácia Charita sv. Vincenta. Ako iste viete, jej sídlo sa nachádza v rodinnom dome na Sládkovičovej ulici č. 5. Od spomínaného roka 2003 sa v ňom nachádza aj zariadenie na poskytovanie služieb spoločného stravovania, ktoré bolo dovtedy umiestené v bývalom Dome osvetu. Najviac ho využívajú bezprístrešní občania – bezdomovci, ktorí tu majú možnosť najesť sa. K dispozícii majú aj hygienické zariadenie – sprchu a WC. Ďalšou našou službou je poskytovanie opatrovateľskej služby prostredníctvom dvoch terénnych opatrovateliek. Zapožičiavame tiež zdravotnícke pomôcky (vozíky, chodítka, palice, prenosné WC) a vydávame zachovalé obnosené šatstvo.

Prevažnú väčšinu našich klientov tvoria bezdomovci, ale navštevujú nás aj chudobní, starší a chorí spoluobčania. Naše charitné zariadenie vďaka

jeho obetavým pracovníkom a mnohým dobrovoľníkom si získalo za obdobia svojej existencie dobré meno a dôveru. S prosbou o pomoc sa na nás obracajú ľudia nielen z nášho mesta, ale aj zo širokého okolia, dokonca aj zo vzdialenejších miest a obcí, kde podobné zariadenia nie sú. Niektorí z nich sa zdržujú v našom meste ako bezdomovci.

Keďže sme neziskovou organizáciou, finančne sme odkázaní na podporu od mnohých dobrodincov. Na zabezpečenie opatrovateľskej služby nám do konca tohto roka prispieval VÚC Tren-

čin. Táto služba prešla od roku 2005 do pôsobnosti obcí a jej spolufinancovanie VÚC Trenčín bolo ukončené. Prevádzku spoločného stravovania nám dosiaľ významne pomáhal finančne zabezpečiť Mestský úrad v Prievidzi. Na pokrytie všetkých výdavkov potrebných na chod nášho zariadenia a zabezpečovanie služieb bližným nám dosiaľ pomohlo mnoho sponzorov a darcov. V minulom roku sme využili i možnosť uchádzať sa o 2 % z príjmov z daní. Sme radi, že aj rozhodnutím Diecézne synody Banskobystrickej diecézy môžeme peniaze vyzbierané v kostoloch počas jarnej a jesennej zbierky na charitu použiť pre potreby na nás odkázaných spoluobčanov. Náš prístup voči klientom je na rozdiel od štátnych inštitúcií menej formálny a pre našich klientov bližší a prístupnejší. Nájdu u nás služby: napr. pomoc pri vybavovaní dokladov, sociálnych dávok, hľadani primeraného ubytovania v zariadeniach azylového typu a v zariadeniach pre týrané ženy, resp. matky s deťmi. Na nástenke a v TV v jedálni si môžu nájsť ponuky práce, čo už niektorí využili. Niekoľko sa ich úspešne zamestnalo v zahraničí. Je tu možnosť privyrobit' si pouličným predajom časopisu Cesta. Tento mesačník jednak informuje a propaguje myšlienky

abstinenzie od závislosti na drogách, alkohole a pod. a zároveň je súčasťou terapeutickú prácu s predávajúcim. Vydáva ho Gréckokatolícka charita v Prešove a je zatiaľ jediným cirkevne schváleným pouličným časopisom v Európe. Predaj je schválený Mestským úradom v Prievidzi.

K objektu budovy charity pribudla susediaca, dosiaľ nevyužívaná záhrada. S pomocou ochotných bezdomovcov sa nám ju podarilo odburiť a skultivovať. V najbližších dňoch - týždňoch spolu s našimi klientmi privítame Mikuláša s anjelom a spoločne budeme sláviť aj vianočné sviatky.

Činnosť našej neziskovej organizácie môžete i naďalej podporiť príspevkom do pokladničiek vo farskom kostole sv. Bartolomeja a sv. Terézie z Lisieux v Prievidzi. Alebo cez účet TATRA-BANKA č.ú.: 2626541879/1100 Ešte stále nemáme dostatok zimného ošatenia a obuvi, prijímame tiež deky, spacáky a periny pre bezdomovcov.

Všetkým doterajším darcom, sponzorom a dobrovoľným spolupracovníkom úprimne ďakujeme a k spolupráci v budúcnosti pozývame aj ďalších.

Angelika Pažická, vedúca Charity

Tvojím darom je Tvoja prítomnosť

Nehľadaj už osobnú vyrovnanosť a harmóniu, ale rozdávaj sa tam, kde si; prestaň sa dívať na seba, a všimaj si svojich bratov a sestry, ktorí ťa potrebujú. Zbliž sa s tými, ktorých Ti Boh dal dnes, a pracuj s tými darmi, ktoré máš. Zaoberaj sa otázkou, ako by si dnes mohol svojich bratov a sestry milovať väčšmi. Vtedy nájdeš pokoj: pokoj a rovnováhu, ktorú hľadáš medzi vnútorným a vonkajším svetom, medzi modlitbou a aktivitou, medzi časom pre seba a časom pre druhých. Všetko sa vrieši v láske.

Jean Vanier

Maratón eRkotancov 2005

Čo sa skrýva za týmto hrozivo vyzeraúcim názvom? Nebodaj nejaké tancovanie až do vysloveného vyčerpania? Vôbec nie. Mohli sa o tom presvedčiť všetci tí, ktorí prišli v sobotu 22. októbra 2005 do Jedálne ZSS stavebnej. Slovko maratón vyjadruje iba to, že konečne si môžeme zatancovať obľúbené tančeky do sýta a čas nás pri tom vôbec neobmedzuje. Jednoducho sa stretneme len preto, aby sme sa eRkotancami dobre zabavili a potešili. Nejde o žiadne súperenie alebo rivalitu. To by sa vlastne pri mnohých tancoch nedalo uskutočniť, skupinové tance si vyžadujú neraz kus tímovej spolupráce.

Mladí nadšenci z organizácie eRko – Hnutia kresťanských spoločen-

stiev detí – zorganizovali túto tanečnú zábavu pre svojich malých kamarátov už tretíkrát. eRkotance sú jednoduché skupinové tance pre deti a možno práve preto sa tešia takej veľkej obľube. Nepohrdnú však nimi ani mládežníci, ktorí po mládežníckej svätej omši vystriedali deti a výborne sa zabávali až kým nebolo treba všetko poupratovať.

Ak by sa nebodaj niekto z mladších čitateľov chcel naučiť tancovať eRkotance, nie je nič jednoduchšie ako prísť na detské stretko v piatok o 16.00 do Centra pre rodinu. eRko animátori vás eRkotance určite radi naučia, veď aj oni sa už teraz tešia na Maratón eRkotancov 2006.

Alojz Vlčko

**Kto hľadá, nájde – kto chce hľadať,
na internet zájde...**

Všetko o aktuálnom živote mládeže v našej diecéze nájdeš na:

www.dcmajak.sk .

Mobil

Spojenie s nebom funguje kedykoľvek

Pred pár týždňami ma môj štyri a pol ročný syn prekvapil celkom originálnym nápadom. Pred svoju večernou modlitbou sa natiahol pre svoj osobný mobilný telefón.

Aby ste rozumeli, synov mobil nie je nič iné, než kus dreva, ktoré svojím tvarom a veľkosťou pripomína tú dôležitú komunikačnú metlu našej generácie. No a na tej Matúšovej drevenej trieske je pre zdanlivú dokonalosť namalovaný aj displej s tlačidlami a číslicami. Takže na svoj telefón synak vyťukal akési mne neznáme číslo a čakal na spojenie. Po dramatickej pauze spustil:

„Haló? To si ty Ježiš? Tak ti ďakujem, že som sa dnes mohol hrať s ockom. A tiež ti ďakujem za to, že sme mali jedlo. A ešte ťa prosím, aby sa uzdravila Eliška z kašľania. Amen.“ Potom sa usmial, stlačil tlačidlo, natiahol svoju detskú rúčku ku mne a povedal: „Ak chceš, môžeš svoju modlitbu tiež zavolať. Môj mobil je perfektný.“

A mne to v tej chvíli konečne došlo! Toto spojenie s nebom, ktoré z času na čas potrebuje každý z nás, (bez ohľadu na to, či sme veriaci, len si spomeňme na chvíle choroby či strachu!) tak ono funguje kedykoľvek. Dokonca aj bez komunikačných pomôcok. Stačí si nájsť v srdci iba kúsok úprimnosti a nehanbiť sa otvoriť ústa.

Mimochodom – ten večer som pri modlitbe s veľkým úžitkom použil synkov drevený mobil...

zdroj: kresťanský portál
www.víra.cz
Petr Plaňský, preložil -av-

Diecézny ples

V sobotu 12. novembra 2005 sa konal v poradí už šiesty Diecézny ples. Po plesoch v Banskej Bystrici, Martine, Žiari nad Hronom, Sliachi a Prievidzi sa tentoraz konal opäť v kultúrnom dome v Banskej Bystrici. Stretlo sa na ňom približne 500 mladých veriacich zo všetkých kútov Banskobystrickej diecézy, ale aj zopár ich priateľov z iných diecéz. Na úvodnej svätej omši v katedrále sa

mladým prihovril otec biskup Mons. Tomáš Galis. Potom sa presunuli do veľkého kultúrneho domu, kde sa zabávali až do rána. Na plese bolo asi 30 farníkov z Prievidze. Našli si mnohých nových priateľov a povzbudili sa stretnutiami so starými známymi. Všetci sa už tešíme na siedmy Diecézny ples, ktorý sa bude konať opäť o rok.

- av -

Dedičnosť a čo ďalej

Vatikán, prostredníctvom svojej komisie pre životné prostredie a biologické vedy vydal stanovisko, že genetické (dedičné) úpravy organizmov (okrem človeka!) nie sú v rozpore s kresťanským učením a sú v súlade s Božími úmyslami.

Pri rodinných stretnutiach sa často hovorí o tom, na koho sa to dieťa podobá? Príslovie: „Aká matka - taká Katka, aký otec - taký syn“ je dôkazom, že ľudia o dedičnosti vedeli od nepamäti.

Dedičnosť - genetika, je schopnosť organizmov vytvárať pri rozmnožovaní jedince so zhodnými znakmi. Zo semena slnečnice vyrastie len slnečnica.

V 19. storočí Johann Gregor Mendel, opát brnenského kláštora Augustiánov, pokusmi s hrachom a fazuľou dospel k definícii zákonov dedičnosti - „Mendelove zákony“.

Bunka je základnou stavebnou jednotkou všetkých organizmov. V bunke sa nachádza jadro, ktoré je centrom celej činnosti bunky. Obsahuje telieska - chromozómy, ktoré sú programom a pamäťou každej bunky. Ak sa tento program zmení, zmení sa úmerne aj organizmus. Ak sa pri delení (rozmnožovaní) v telovej bunke stane chyba, vznikne porucha. Napríklad vznik nádorovej bunky, ktorá sa vymkne kontrole a neobmedzene sa delí s pozmenenou genetickou informáciou.

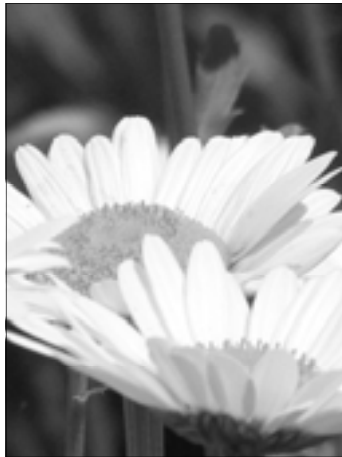
Genetické inžinierstvo je vlastne vedomý zásah človeka do genetickej

informácie živého organizmu. Časť chromozómu sa prenesie, odstráni alebo obráti. Postupy sú mimoriadne náročné, robia sa za pomoci robotov a počítačovej techniky, na veľmi drahých špeciálnych zariadeniach. Genetické inžinierstvo sa zaoberá vznikom nových organizmov. Rastliny, získané genetickou úpravou dávajú vyššie úrody (pšenica, kukurica) sú odolné voči škodlivému hmyzu alebo majú zvýšený obsah bielkovín. Najvýznamnejšie ekonomické

výnosy boli dosiahnuté u kuracích brojlerov a u prasiat. Dosiahol sa až päť násobne rýchlejší rast ako malo pôvodné plemeno a preto je napríklad kuracie mäso lacné a široko dostupné. Genetické inžinierstvo prispelo aj k výrobe niektorých liekov, napr. inzulínu pre diabetikov. Dnes sa inzulín vyrába prostredníctvom modifikovaných mikroorganizmov.

Odporcovia genetickej modifikovaných organizmov upozorňujú, že v súčasnosti ešte nedokáže nikto zaručiť, že novo vzniknutý organizmus nebude mať aj negatívne následky, napríklad či nebude mať za následok alergie alebo vytvárať iné škodlivé látky. Novo vytvorené rastliny by sa tiež mohli stať agresívnymi burinami a ohroziť rôznorodosť súčasných rastlín. Pri manipuláciách s génmi človeka zachádzajú vedci za hranice bežnej etiky, ak nie až ku „miešaniu sa do Božích vecí“.

Ida Hantabálová

Milí mladí priatelia!

Nedávno som otvorila noviny a stálo v nich toto:

„Stáli sme s kamarátom Petrom na ulici a hovorili sme si, že tento deň nie je dobrý na to, aby človek vyliezol z domu. Mali sme pravdu. O chvíľu sme už ležali na zemi a kopali do nás kovové špice topánok značky Dr. Martens. Bolo to 14.marca niekedy v polovici 90. rokov, pomedzi ľudí idúcich z práce sa preplietali bandy skínhedov ovešaných rôznymi odznakmi vykrikujúcimi Slovenskoslovákom, Maďarizadunaj, Češipešidoprahy a podobne. Napriek tomu, že bolo uprostred dňa na Ventúrskej ulici, nezbudil incident žiadny záujem. Ľudia sa naďalej ponáhľali domov z práce a policajti si prezerali výklad.“

Takéto príbehy počujeme často. Postupne sa stávajú úplne bežnými, aj keď v nich vystupujú ľudia, ktorých osobne nepoznáme. Doba je iná. Pred pár rokmi sa používali päste, topánka s oceľovými špicami, reťaze, kovové tyče. V posledných rokoch nastúpila móda nožov. Daniel, ktorého zavraždili pred pár dňami na brehu Dunaja v blízkosti divadla Aréna, nebol prvý

dopichaný, ale bol prvý, kto to neprežil. Vyholení sa neštítia používať nože ani na dievčatá.

Médiá často problém interpretujú ako problém Skinheads verzus pankáči, alebo verzus ľavičiari, alebo verzus ktokoľvek. Nie je to tak. Je to totiž konflikt slušnosti a morálneho bahna. Konflikt dobra a zla. Dospelá populácia sa vplyvom médií od celého problému často odvráti: „Však oni si to medzi sebou vybaví, určite to boli nejakí feťáci.“ Precitnutie nastane po prvej návšteve nášho domláteneho a dopichaného úplne normálneho dieťaťa v nemocnici.

Dievčatá a chlapci! Hanbím sa a ospravedlňujem sa za všetkých dospelých, ktorí svet svojou nevšímavosťou privedli až sem. Volám všetkých vás, na pleciach ktorých bude o pár rokov stáť náš svet, nedovoľte to. Zabráňte silou argumentov – rozumu, morálky a srdca, aby sa čosi také už nikdy nemohlo stať. Urobte to teraz a hneď. Lebo dnes to bol Daniel, ale zajtra to môže byť hocikto z nás.

Eleonóra Porubcová,
riaditeľka PZŠ F. Hanáka

Deň otvorených dverí

Riaditeľstvo Piaristickej základnej školy Františka Hanáka v Prievidzi oznamuje, že v druhú decembrovú sobotu, to je 10.12.2005, sa otvoria brány našej školy a my privítame záujemcov o Druhý deň otvorených dverí.

Školu možno navštíviť v čase od 10:00 do 12:00. Táto pre nás veľká udalosť bude spojená s predbežným zápi-

som detí a s konzultáciami s rodičmi, nakoľko sú priestorové možnosti školy obmedzené a v budúcom školskom roku nebudeme môcť otvoriť viac ako 2 prvé triedy.

Tešíme sa, že vám budeme môcť ukázať ako sa učíme, ako žijeme a to všetko v nádeji, že je to na oslavu Pána.

Eleonóra Porubcová

Na začiatku bolo koleso

alebo história adventného venca

Zvyk používania adventného venca je starý približne 150 rokov. Prvý adventný veniec mal podobu dreveného kolesa vozu. Jeho dejiny nás vedú do najnižších sociálnych vrstiev obyvateľov Hamburgu devätnásteho storočia. Presnejšie do Záchraného ústavu pre opustené deti. Bola to slamou pokrytá pustovňa, chatrč na zapadnutom okraji mesta. Pracoval tu vtedy Johann Hinrich Wichern, mladý pedagóg a neskôr zakladateľ „Vnútornej misie“ ktorý v Gotingene a v Berlíne študoval teológiu. V roku 1839 prvýkrát zavesil tento kňaz pred Vianocami na strop drevený kruh so sviečkami. Celkom bolo po obvode 23 sviec, 4 veľké – biele a 19 malých – červených na každý deň do Štedrého dňa. Denne v krátkej pobožnosti, najskôr cez poludňajšiu prestávku a potom za svítania, bola zapálená jedna svieca. V roku 1851 bola prvýkrát vyzdobená celá jedáleň útulku jedľovými vetvičkami a rovnako bol ozdobený aj veniec. Tento predvianočný zvyk sa šíril veľmi rýchlo. Prvý adventný veniec v kostole urobili v Cachách, mal však iba štyri sviece. Neskôr sa adventný veniec objavil v protestantskom prostredí na severe Nemecka a potom aj v susedných štátoch. V dvadsiatom storočí sa tento zvyk objavuje aj v južnej – katolíckej oblasti Nemecka. Za pomoci emigrantov sa dostal až do Severnej a Južnej Ameriky.

Tvar kruhu venca symbolizuje ustavičnú cestu slnka a zároveň i večnosť. Krátke decembrové dni majú najtmavšie noci roka. Je to čas bludičiek, bielych panien i anjelov, ktorých návšteva, ako sa veri-

lo, zaručovala veľkú úrodu na celý ďalší rok. Vence, ktoré boli v oknách obydlí a dvorov, mali ukázať cestu týmto bytostiam. A od týchto svetiel až k adventnému vencu, ktorý ohlasuje blízke narodenie Krista, je už len krátka cesta. Adventný veniec, ako sa domnievame, je najskôr opakovanie starého zimného zvyku. Tento zvyk sa vracia tak, ako mnoho iných, späť ku kúzlú kruhu a stojí ako symbol prírodnej sily. V predkresťanskej dobe prinášali do domov a chatrčí zelené vetvy. Voňavé jedľové vetvy, ako sa verilo, slúžili priateľským lesným duchom ako útočisko a slamené vence mali prinášať požehnanie a odrážať zlých duchov. Preto sa tiež obväzovali zlatými stuhami, znamením slnka.

Tradičná farba adventného venca je však červená a zelená. Červená pripomína Kristovu Krv vyliatu za spásu sveta. Obe farby symbolizujú okrem toho život. Ako ozdoba sa používajú jabĺčka, od času raja sú plodmi života, guľaté ako veniec a dobré ako Božie požehnanie.

(preložené a upravené podľa "Kirchen Zeitung" Eichstätt 1992, zdroj www.vira.cz)

- av -

Záchovné postupy

Pred vynálezom konzerv, chladničiek a mrazničiek bolo jedným z konzervačných prostriedkov nakladanie potravín do koncentrovaných soľných roztokov. Chránili sa tak pred vzduchom.

Myšlienky múdrych sa zachovávali tým, že sa tesali do kameňa. Im vzduch neprekáža.

V súčasnosti sa stretávam s mudrcmi, ktorých myslenie treba priamo sterilizovať.

Inými slovami...

*Myšlienky niektorých hláv
treba držať vo vákuovom balení.
Čerstvý vzduch im škodí.*

Max Kašparů

Len náš Boh

(novembrová spomienka)

Stojím v tichu cintorína a pozerám sa na stovky svetielok, ktoré sa všade mi-
hocú. Každý, kto zapálil svetielko, sa určite aj pomodlil, pomyslel si na svojho blíz-
keho a poprosil Boha za jeho dušu... A On všetky tieto modlitby ihneď osobne vypo-
čul a vybavil. Úžasné. To nedokáže nik iný. To dokáže LEN NÁŠ BOH. -

av-

Diecézny futbalový turnaj

V sobotu 29. októbra 2005 sa v telocvični Katolíckeho gymnázia Štefana Moysesu v Banskej Bystrici uskutočnil 2. ročník Diecézneho futbalového turnaja. Každý dekanát mohol postaviť jeden tím mladých junákov vo veku 15 až 30 rokov. Napokon sa pri úvodnom

nástupe pre-
z e n t o v a l o
osem tímov.
Prievidský
dekanát bol
žrebom zarade-
ný do skupiny

B. Prvý duel sa našim zástupcom poda-
rilo vyhrať s tímom dekanátu Banská
Bystrica – katedrála. V druhom zápase
uhrali peknú bezgólovú remízu
s minuloročnými víťazmi z Martina.
Napokon mali Prievidžania smolu
a prehrali s Detvou 0:2. Nepostúpili teda
zo základnej skupiny do ďalších bojov
a v celkovom hodnotení obsadili
5. miesto. Veríme, že na budúci rok sa
im bude dariť viac... A kto sú najlepší
futbalisti diecézy? Prvé tri priečky:
1. Žiar nad Hronom, 2. Nová Baňa,
3. Detva.

-av-

Hymnus na lásku

Mladý kňaz vystúpil z výťahu. Čítal menovky na zvončekoch bytov, pri poslednom zazvonil. Za dverami sa ozvali pomalé kroky a klopkanie paličiek. Dvere sa ťahavo otvorili. Na kňaza sa bezzubým úsmevom usmievala drobná starenka a nahrbený starček. V prostriedku sa držali za ruky a krajnými rukami sa opierali o paličky, obaja boli sviatočne oblečení.

„Pán farár, to sme radi, že ste prišli. Vykročili sme na dlhú cestu a treba sa nám pripraviť,“ slávnostne povedal starček. Starenka súhlasne prikývla. Potom ruka v ruke, opierajúc sa o seba aj o paličky, zamierili do obývačky. Kňaza usadili do veľkého kresla.

„Pán farár, moja Anička pre vás napiekla svoju špecialitu - tvarohový koláč s hrozienkami. Spolu s lípovým čajikom je to malý zázrak. Počkajte trošku.“ Ruka v ruke odišli.

V obývačke bol ohýbaný orechový nábytok, gaučová súprava, knižnička plná kníh, na kovrale porozkladané doma tkané koberce, všade vyšívané a háčkované dečky. Na stene nad gaučom viseli tri zväčšené zarámované čiernobiele fotky. Na strednej, najväčšej, stála žena v bielej vyšívanej blúzke a kvetovanej sukni, v náručí pokosené obilie. Hrubý plavý vrkoč jej visel cez hrud' až pod pás. Všetko bolo prežiarené augustovým slnkom a krásnym úsmevom. Na ďalšej fotke bola tá istá žena s mladým urasteným mužom v svadobných krojoch a na po-

slednej ten istý pár so štyrmi rôzne veľkými deťmi.

„Život v kocke,“ pomyslel si kňaz.

„Pozeráte sa na moju Aničku?“ opýtal sa vchádzajúci starček. V jednej ruke držal podnos s čajom a koláčmi, druhou sa opieral o paličku. „Krásavica to bola. Najkrajšia žena v celom okolí. Tú fotku uprostred urobil jeden Čech. Cez žatvu prišiel k nám do dediny, že fotí umelecké obrázky. U nás dovtedy nik fotoaparát nevidel, len sme o ňom počuli, no a keď zbadal moju Aničku, povedal, že tak hezkú Slovenku ešte nevidel - a hneď začal fotiť! Ale Anička sa za živý svet nechcela postaviť pred tú čiernu skrinku na trojnohe, musel som ja stáť pri Čechovi a robiť kadejaké grimasy.“

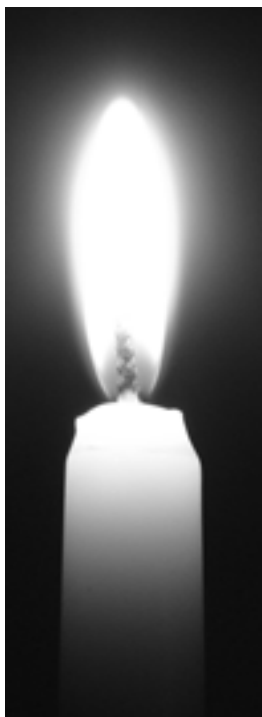

sy, aby sa zasmiala. Fotka bola aj v jedných českých novinách a volala sa „Usmëvavé Slovensko.“ S úsmevom sa na chvíľu preniesol do mladosti.

„Chutia vám koláčiky, pán farár? Moja Anička bola chýrna kuchárka. Nikto neupiekol taký chlieb ako ona. Keď porodila prvého syna, práve sme stavali dom. Na tretí deň po pôrode vstala a narobila pre murárov skoro tisíc pirohov! Viete, ona veľa nenahovorí, ale do roboty je ako drak. Doma bolo vždy čisto, bolo čo jesť, o deti sa starala, o statok... Aj na poliach a v záhrade robila. V zime tkala, vyšívala a plietla svetre a ešte aj knižky stihla čítať. Všetci mi ju závideli.

Čo koľko roboty mala, každý večer sa pomodlila s našimi štyroma deťmi, porozprávala im rozprávku, každému dala

na čelo krížiček, poprikryvala ich. Keď trochu odrástli, dialkovo si urobila maturitu a učila v materskej škole. S deťmi to vedela. Vďaka nej sú tie naše dobré, každý deň nás prídu pozrieť, aj vnúčence chodia... Aj nás k sebe volajú, ale my už len tu sa cítíme doma. Minule sa dcéra opýtala: O čom sa vy dvaja vlastne rozprávate?

Veď ste si už všetko museli povedať. Moja Anička sa len zasmiala: My sa máme stále o čom rozprávať. Spolu si varíme a jeden alebo druhý sa opýta: Pamätáš, ako... A už to ide. Teda, rozprávam väčšinou ja,“ zasmial sa.

Potom zväžnel. „Aj v našom manželstve prišlo všeličo. Aj také, čo sa nemalo stať. Raz sme sa veľmi pohádali. Vlastne ja som kričal na moju Aničku a niekoľko dní som sa s ňou nerozprával. Ona sa na mňa len pozerala tými svojimi kukadlami a nič... Rozumiete, nepovedala ani slovo. Až teraz nedávno sa ma opýtala: „A ty sa pamätáš, ako si vtedy na mňa kričal? Pred deťmi aj pred susedou si na dvore na mňa ziapal, a to, čo si kričal, vôbec nebola pravda.“ Tak veľmi som jej vtedy ublížil! Keby ste vedeli, ako sa hanbím. Ale vtedy som si pripadal ako veľký víťaz.“

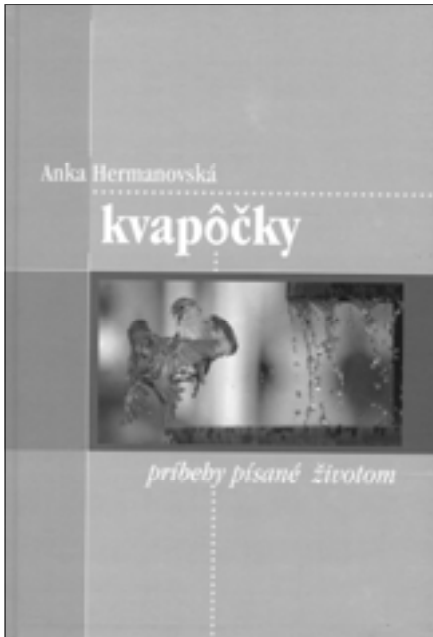
Zosmutnel. „Pán farár, veľmi sa o ňu bojím. V noci, keď nemôžem spať, počúvam, ako stále ťažšie dýcha, dusí sa a stoná. Viete, má záduch a bolia ju kĺby aj chrbtica. Preto ťažko chodí... Veľa rozmýšľam o smrti... Veľmi prosím Boha, aby som zomrel skôr... Bojím sa, že jedného dňa bude posteľ, na ktorej sa počali a narodili naše deti, prázdna. A rovnako kuchyňa. Smrti sa nebojím, bojím sa života bez mojej Aničky.“ Slzy mal v hlase aj v očiach. „Teraz by som sa chcel vyspovedať, pán farár.“

Po spovedi starček dovedol starrenku, opatrne ju usadil do kresla oproti kňazovi a odišiel. Starenka sa usmiala na kňaza úsmevom, kto-rý kedysi chytal za srdce krásou, dnes bezmocnosťou a plachosťou.

„Môj Jožko vám už iste všetko vyrozprával, on veľmi rád rozpráva. A krásne spieval, aj na harmonike hral. Keď ju zobral do rúk a spustil - všetko

tancovalo. Aj v robote bol vždy prvý, a robil za troch. A bol veľký fešák,“ zdôraznila slovo veľký. „Vysoký, urastený, posteľ mu bola krátka. Dnes mu je veľká, ale on hovorí, že to preto, lebo mu „narástla“,“ zasmiala sa. „Ešte stále rád figľuje. Všetky ženy mi ho závideli, hovorili: „Čože je tebe, stvora Božia, keď ty máš Joža! Ten na teba pozerá ako na svätý obrázok. Mala by si žiť s mojím grondáľom, čo sa len háda a do bitky za všetko skáče... Nepovie mi inak, len ty stará bosorka!“ Toto by mi môj Jožko nikdy nepovedal! Ale, pán farár, bojím sa o neho.“ V jej hlase sa ozvala starosť.

„Keď sa v noci prebudím, počúvam, ako dýcha a ako mu bije srdce - často tak silno, že sa začnem modliť: Pane, prosím Ťa, nech ešte žije. Spomal' to jeho srdce, lebo bolo dobré k svojim aj k cudzím. Doteraz ma Pán vždy vyslyšal... Ale čo ak jedného dňa nie?“ Úpenlivo sa pozerala kňazovi do očí, akoby čakala ubezpečenie, že taký deň nepríde.

„Pán farár, určite je už za dverami chvíľa, keď nás Pán na čas od seba oddelí. Modlím sa, aby som ho neprežila... aby som ráno nevidela vedľa seba prázdnu posteľ... Nechcem sa dožiť toho, že mi môj Jožko viac nepovie: „Anička moja, ťažko sa ti vstáva? Opri sa o mňa, moja...“ Zaplakala. „Celý život som sa o neho opierala, on bol pre mňa tým najväčším Božím darom. Hoci aj on mal svoje muchy... Ale aj ja som urobila chyby, tak by som sa teraz chcela vyspovedať.“

Keď kňaz odchádzal, na začiatku schodišťa sa obrátil a ešte raz sa pozrel na starčekov, ktorí ho vyprevádzali svojím úsmevom. V prostriedku sa držali za ruky, v krajných rukách držali paličky...

Pomaly schádzal zo štvrtého poschodia po schodoch. Nechcel privolať výťah. Chcel si vychutnať a predĺžiť slávnostný pocit, ktorý mal v sebe.

Chcel oddialiť vstup do horúceho, asfaltového, ukričaného, nervózneho, uponáhľaného popoludnia...

Príbeh je z knižky Kvapôčky
od Anky Hermanovskej
Vydavateľstvo Michala Vaška

Spomienky sú ako svetlá a farby; prežarujú a obohacujú náš život.

Joseph Wittig

Ludský život, ak má byť naplnený, musí byť stálym prijímaním a dávaním Božej radosti.

Carl Hillig

PROGRAM A ŠV. OMŠE V PRIEVIDZI POČAS VIANOČNÝCH SVIATKOV 2005

KOSTOL	Sv. Bartolomeja	Mariánsky	Sv. Terézie	Piaristický
SOBOTA 24. 12. 2005 Štedrý večer	6.00 16.00 - vigília 22.00 24.00 - polnočná	24.00	16.00 - vigília 22.00 24.00 - polnočná	6.45 16.00 - vigília 24.00 - polnočná
NEDEĽA 25. 12. 2005 Narodenie Pána	7.30 9.00 10.30 15.00 - jaslíč. pob. 18.00	9.00	8.00 10.00 18.30	6.45 9.30 11.00
PONDELOK 26. 12. 2005 Sv. Štefan	7.30 9.00 10.30 18.00	9.00	8.00 10.00 15.00 - jaslíč. pob. 18.30	6.45 9.30 11.00 15.00 - jaslíčková pobožnosť
SOBOTA 31. 12. 2005 Silvester	6.00 16.00 s pobožnosťou 23.30 - pobožnosť s požeh. o 24.00	16.00 s pobožn.	16.00 s pobožnosťou 23.30 - pobožnosť s požeh. o 24.00	6.45 16.00 s pobožnosťou
NEDEĽA 1. 1. 2006 Slávnosť Panny Márie Bohorodičky	7.30 9.00 10.30 18.00	9.00	8.00 10.00 18.30	6.45 9.30 11.00

4. december - 2. ADVENTNÁ NEDEĽA

Č1 - Hľa, Pán, Jahve, prichádza v sile a rameno má vladárske. Iz 40, 1-5.9-11

R - Ukáž nám, Pane, svoje milosrdenstvo a daj nám svoju spásu. Ž 85

Č2 - Podľa jeho prísľubu očakávame nové nebo a novú zem... 2Pt 3,8-14

Ev - ...Hľa, posielať svojho posla pred tvou tvárou a on ti pripraví cestu. Hlas volajúceho na púšti: „Pripravte cestu Pánovi, vyrovnajte mu chodníky!“ Mk 1, 1-8

8. december - NEPOŠKVRNENÉ POČATIE PANNY MÁRIE – štvrtok - prikázaný sviatok

Č1 - Nepriateľstvo ustanovujem medzi tebou a ženou... Gn 3, 9-15.20

R - Spievajte Pánovi pieseň novú, lebo vykonal veci zázračné. Ž 98

Č2 - Nech je zvelebený Boh a Otec nášho Pána Ježiša Krista... Ef 1, 3-6.11-12

Ev - ... „Zdravas´, milosti plná, Pán s tebou.“ Ona sa nad jeho slovami zarazila a rozmýšľala, čo znamená takýto pozdrav. Anjel jej povedal: „Neboj sa, Mária, našla si milosť u Boha. Počneš a porodíš syna a dáš mu meno Ježiš. On bude veľký a bude sa volať Synom Najvyššieho. Pán Boh mu dá trón jeho Otca Dávida, naveky bude kráľovať nad Jakobovým rodom a jeho kráľovstvu nebude konca!“ Lk 1, 26-38

11. december - 3. ADVENTNÁ NEDEĽA

Č1 - S jasotom sa chcem tešiť v Pánovi...

Iz 61,1-2a. 10-11

R - Duša mi plesá v mojom Bohu.

Ž Lk 1,46-54

Č2 - Ale všetko skúmajte a čo je dobré, toho sa držte!

1Sol 5, 16-24

Ev - Bol človek, ktorého poslal Boh, volal sa Ján. Prišiel ako svedok vydať svedectvo o svetle, aby skrze neho všetci uverili...

Povedal: „Ja som hlas volajúceho na púšti: ‚Vyrovnajte cestu Pánovi‘...“

Jn 1, 6-8. 19-28

18. december - 4. ADVENTNÁ NEDEĽA

Č1 - Tvoj dom a tvoje kráľovstvo bude predo mnou naveky pevné...

2Sam 7, 1-5. 8b-12. 14a

R - Tvoje milosrdenstvo, Pane, ospevovať budem naveky. Ž 89

Č2 - Jemu, jedinému a múdreému Bohu sláva skrze Ježiša Krista naveky. Amen.

Rim 16, 25-27

Ev – Anjel je povedal: „Duch Svätý zostúpi na teba a moc Najvyššieho ťa zatieni. A preto aj dieťa bude sa volať svätým, bude to Boží Syn...“

Mária povedala: „Hľa, služobnica Pána, nech sa mi stane podľa tvojho slova.“

Lk 1, 26-38

25. december - NARODENIE PÁNA – nedeľa – prikázaný sviatok

Č1 - Hľa, prichádza tvoja spása. Jeho odmena je s ním...

Iz 62,11-12

R - Dnes zažiarí nad nami svetlo, lebo sa nám narodil Pán.

Ž 97

Č2 - ...Spasil nás nie pre spravodlivé skutky, ktoré sme my konali, ale zo svojho milosrdenstva...
Tit 3, 4-7

Ev - Keď anjeli odišli od nich do neba, pastieri si povedali: „Poďme teda do Betlehema a pozrime, čo sa stalo, ako nám oznámil Pán.“ Poponáhľali sa a našli Máriu a Jozefa i dieťa uložené v jaslách... Keď ich videli, vyrozprávali, čo im bolo povedané o tomto dieťati. A všetci, ktorí to počúvali sa divili nad tým, čo im pastieri rozprávali. Ale Mária zachovávala všetky tieto slová vo svojom srdci a premýšľala o nich...
Lk 2, 15-20

30. december - SV. RODINY JEŽIŠA, MÁRIE A JOZEFA -piatok – sviatok

Č1 - Kto miluje Boha, uzmieruje ho za svoje hriechy... Sir 3, 3-7. 14-16

R - Blažení čo sa boja Pána a kráčajú po jeho cestách. Ž 128

Č2 - Abram uveril Bohu a to sa mu počítalo za spravodlivosť. Gn 15, 1-6. 21, 1-3

Ev - Keď uplynuli podľa Mojžišovho zákona dni ich očisťovania, priniesli ho do Jeruzalema, aby ho predstavili Pánovi, ako je napísané v Pánovom zákone „*Všetko mužského rodu, čo otvára lono matky, bude zasvätené Pánovi*“, a aby obetovali, ako káže Pánov zákon *pár hrdličiek alebo dva holúbky*...

A keď vykonali všetko podľa Pánovho zákona, vrátili sa do Galiley, do svojho mesta Nazareta. Chlapec rástol a mocnel, plný múdrosti, a Božia milosť bola na ňom.

Lk 2, 22-40

FARSKÉ OZNAMY

- Spoločná sv. spoveď bude v Prievidzi vo farskom kostole sv. Bartolomeja a v piaristickom kostole **v nedeľu 11.12. a 18.12. 2005** v čase od 13:30 do 18:00 hod. Večerné sv. omše budú vtedy v obidvoch kostoloch o 18:00 hod.

- Od **pondelka 19. 12. 2005 až do piatku 23.12. 2005** bude sa vo farskom kostole sv. Bartolomeja spovedať každý deň **od 9:00 - 12:00 hod.** a **od 13:00 - 15:00 hod.** Sv. omše v týchto dňoch budú ako zvyčajne: **6:00, 12:00 a 16:30 hod.**

- Do **stredy 14.12.** prosíme v sakristii farského kostola nahlásiť **spovedanie chorých doma** pred Vianocami. Spovedať ich budeme vo štvrtok 15.12. doobeda.

- Spoločné udeľovanie sviatosti **pomazania** nemocných pred Vianocami vo farskom kostole bude **v piatok 16.12.** pri sv. omšiach **o 12:00 a 16:30.** Doobeda od 10:30 a poobede od 15:00 budeme v kostole spovedať chorých.

- Krásnou tradíciou sa v Prievidzskej farnosti stala pred Vianocami zbierka trvanlivého pečiva a potravín pre ľudí osamotených, sociálne slabších a bezdomovcov. Prosíme gazdinky, ktoré rady pomôžu a napečú pečivo, aby ho priniesli **do Charity sv. Vincenta na ul. Sládkovičovu 5** v Prievidzi **19. - 20.12. 2005** od 8:00 - 15:00 hod., alebo **do fary na ul. Mariánska 4** takisto v pondelok alebo v utorok od 15:00 - 18:00 hod. Roznášanie balíčkov bude v stredu **21.12. 2005.**

Mons. Ján Bednár, dekan

Autori fotografií: 1. strana obálky a str. 17 - Ing. Tibor Nedeliak, str. 2 - Ing. Martin Magda ml., str 10 - archív Alojz Vlčko, str. 23 - p. Grešner, zadná strana obálky, str. 3,4,8,11,12 a 16 - Mária Melicherčíková

FARSKÁ KRONIKA OD 26. 10. 2005 DO 26. 11. 2005*Do farského spoločenstva sme sviatosťou krstu prijali*

Elizabeth Čičmancová
 Roman Hamara
 Emília Lacková
 Jakub Kršiak
 Viktória Horváthová
 Dominika Števeková

Radoslav Tiličák
 Augustín Ugróczy
 Miroslav Bartolen
 Kristína Kališová
 Radoslav Šimorka
 Kristína Šaradiová-Lacková

Blahoželáme k prijatiu sviatosti manželstva

Peter Bobok - Elena Juríková
 Peter Krnáčik - Ing. Petra Zbitáková
 Vladislav Šmida - Stanislava Bohušová

S kresťanskou nádejou na stretnutie vo večnosti sme sa rozlúčili so zomrelými:

Michal Janček 50r.
 Anton Frantz 93r.
 Anna Kosevová 80r.
 Ján Kmeť 92r.
 Ján Brand 41r.
 Helena Ondrušková 93r.
 Mária Krátka 84r.
 Dušan Brna 39r.
 Mária Ambrusová 58r.

Teodor Jánošík 54r.
 Irena Mečiarová 77r.
 Vincent Gregor 74r.
 Pavel Petráš 49r.
 Anna Gričová 83 r.
 Anna Bartalošová 56r.
 Margita Bátorová 78r.
 Milan Hudec 59r.

*Odpochinite večné daj
dušiam, Pane ...*

Oči sa zavreli a srdce prestalo biť.
 Ty si odišla, v našich srdciach budeš stále žiť.
 Dňa 11. decembra 2005 je tomu už rok,
 čo nás predišla do večnosti k Pánovi
Mária Lišková,
 Naša drahá mamička, babička a prababička.
 S láskou spomínajú dcéry s manželmi,
 synovia s manželkami, vnúčatá a pravnúčatá.

BARTOLOMEJ – časopis prievdzskej farnosti s cirkevným schválením BÚ v B.B. č. 1127/98Vydáva: Rímskokatolícky farský úrad v Prievidzi. www.farapd.sk e - mail: bartolomej@farapd.skVychádza raz mesačne. Adresa: **Redakcia Bartolomej, Mariánska 4, 971 01 Prievidza**, t. č.: 046 / 542 28 01.

Teologický poradca: Mons. Ján Bednár, dekan.

Zodpovedná redaktorka a grafické spracovanie: Mária Melicherčíková, e - mail: mariamm@pobox.sk.

Redaktori: A. Gálová, B. Svitok, J. Balážová, MUDr. V. Rumanová, A. Karaková, Alojz a Karol Vlčkovci, M. Melicherčíková ml., Náklady na tlač: cca 14,- Sk.

Tlač: **PATRIA I., spol. s r. o. Prievidza**. Tlač registrovaná Okresným úradom v Prievidzi pod č. MT 1/1994.

Redakcia si vyhradzuje právo výberu a úpravy príspevkov. Nevyžiadané rukopisy nevraciam.

***Milostiplné a požehnané
vianočné sviatky,
naplnené Božím pokojom a radosťou
čitateľom vyprosuje***

redakcia časopisu Bartolomej

Vianoce

Vianoce sú krásne
a sú v nás.

Zaklopali
na naše srdcia
tónom pokoja a lásky.

Nech
Betlehemske Dieta
požehná nás milosťami
a prinesie Boží pokoj.

V tom tichu sa prihováraš
a vnášaš tolko svetla,
zrod sa v každom srdci,
aby človek našiel človeka.

Štefánia Koryťáková